

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHỆ THÔNG TIN, ĐHQG-HCM

KHOA KỸ THUẬT MÁY TÍNH

BÁO CÁO LAB2

ỨNG DỤNG VERILOG TRONG XỬ LÝ ẢNH

Môn học: CE213 - Thiết kế hệ thống số với HDL

Giảng viên hướng dẫn: Ngô Hiếu Trường

Thực hiện bởi:

1. Vũ Thành Lam 23520840

LAB2 ỨNG DỤNG VERILOG TRONG XỬ LÝ ẢNH	4
I. ĐỀ BÀI	4
1. Xây dựng bộ lọc trung vị (median filter) (không dùng for/while...)	4
2. Chuyển ảnh RGB sang ảnh grayscale (không dùng for/while...)	4
II. MỤC TIÊU BÀI LAB	5
III. KIẾN THỨC CẦN CHUẨN BỊ	5
IV. THIẾT KẾ VÀ TRIỂN KHAI PHẦN CỨNG	7
1. Xử lý nhiễu muối tiêu	7
1.1. Finite state machine cho mạch	7
1.2. Code matlab phục vụ việc chuyển đổi	8
1.3. Code verilog (design và testbench)	15
a) Module Controller	15
b) Module Datapath	19
c) Module parameter	25
d) Module top	25
e) Module testbench	27
f) Kết quả compile trên quartus	28
g) Kết quả waveform	28
2. Chuyển ảnh RGB sang ảnh grayscale	32
2.1. Finite state machine cho mạch	32
2.2. Code matlab phục vụ việc chuyển đổi	32
a) Code chuyển jpg sang hex	32
b) Code chuyển hex sang jpg	35
2.3. Code verilog (design , testbench, kết quả)	37
a) Module controller	37
b) Module BGR_to_Gray	39
c) Module Datapath	39
d) Module Top	42
e) Module testbench	44
f) Kết quả chạy synthesis trên quartus.	46

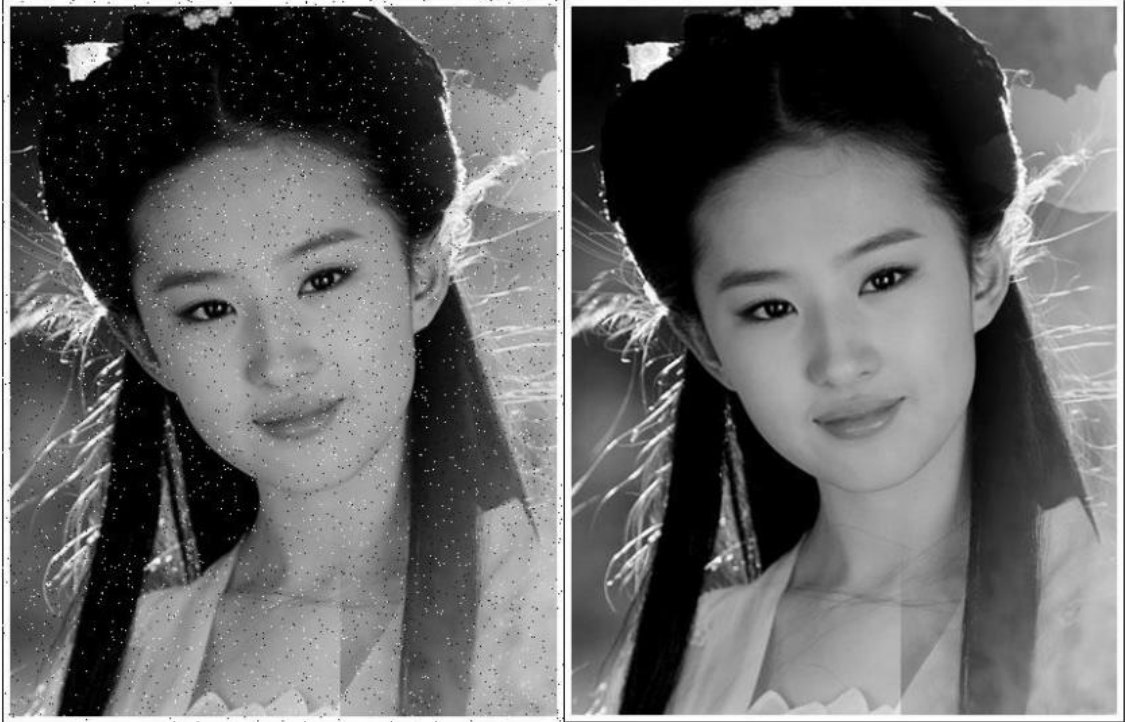
g)	Kết quả mô phỏng waveform	46
h)	Gen ảnh ra từ file 1 lần nữa.	48
V.	KẾT QUẢ VÀ NHẬN XÉT	48
1.	Xử lý nhiễu muối tiêu	48
2.	Chuyển ảnh RGB sang ảnh grayscale	48
VI.	TÀI LIỆU THAM KHẢO	48

LAB2 ỨNG DỤNG VERILOG TRONG XỬ LÝ ẢNH

I. ĐỀ BÀI

1. Xây dựng bộ lọc trung vị (median filter) (không dùng for/while...)

a) Sinh viên thực hiện trên matlab bộ lọc trung vị

Hình bên trái là ảnh đầu vào, hình bên phải là ảnh sau khi lọc

- b) Sinh viên tìm hiểu thuật toán lọc trung vị.
- c) Chuyển ảnh grayscale sang ảnh file pic_input.txt.
- d) Viết code verilog đọc file pic_input.txt và hiện thực thuật toán lọc trung vị. Kết quả xuất ra file pic_output.txt.
- e) Sử dụng matlab/python để chuyển ảnh từ pic_output.txt thành ảnh grayscale và so sánh theo định tính. Thuật toán verilog tốt sinh viên sẽ nhận được được ảnh như hình bên phải.
- f) Đánh giá ảnh tái tạo với ảnh gốc qua 2 thông số: PSNR, SSIM (dùng python/matlab)

2. Chuyển ảnh RGB sang ảnh grayscale (không dùng for/while...)

- a) Chuyển ảnh RGB sang ảnh bitmap bằng matlab/python rồi xử lý trên verilog
- b) Sử dụng công thức chuẩn :

$$Y = 0.299 * R + 0.587 * G + 0.114 * B$$

- c) Phải có tham số chỉnh độ sáng trong Verilog code

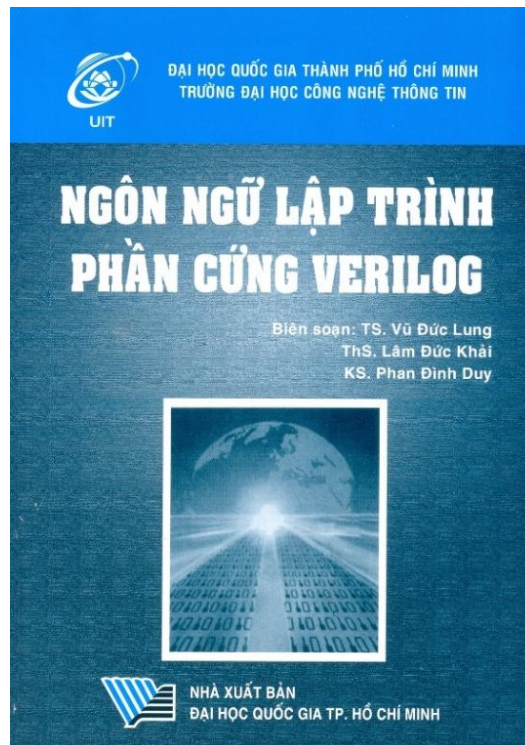

II. MỤC TIÊU BÀI LAB

- Giúp sinh viên củng cố kiến thức cơ bản về HDL – verilog: module, always, blocking ,...
- Sử dụng chức năng *Pre-simulation* và *Post-Simulation*.
- Vận dụng Verilog để hiện thực các thuật toán xử lý ảnh.

III. KIẾN THỨC CẦN CHUẨN BỊ

- Sinh viên sử dụng tài liệu/giáo trình được học ở lớp lý thuyết :

- Matlab/python để chuyển ảnh sang grayscale/hoặc các phần mềm có cùng chức năng :

MATLAB 2025A

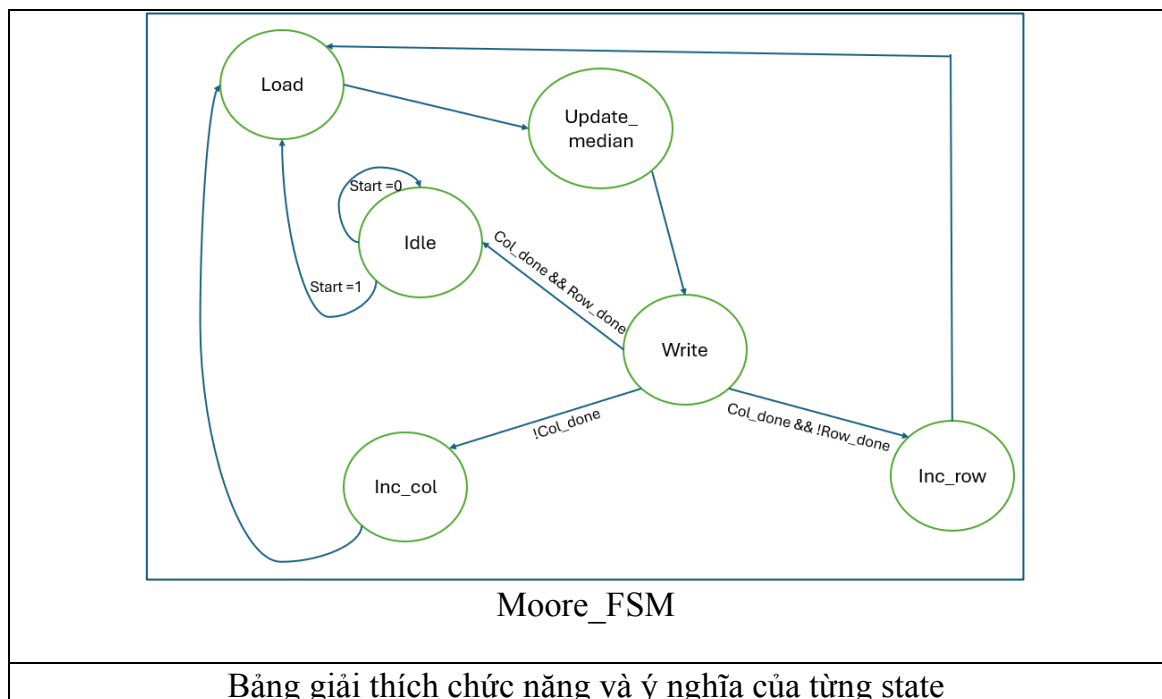
免费自取

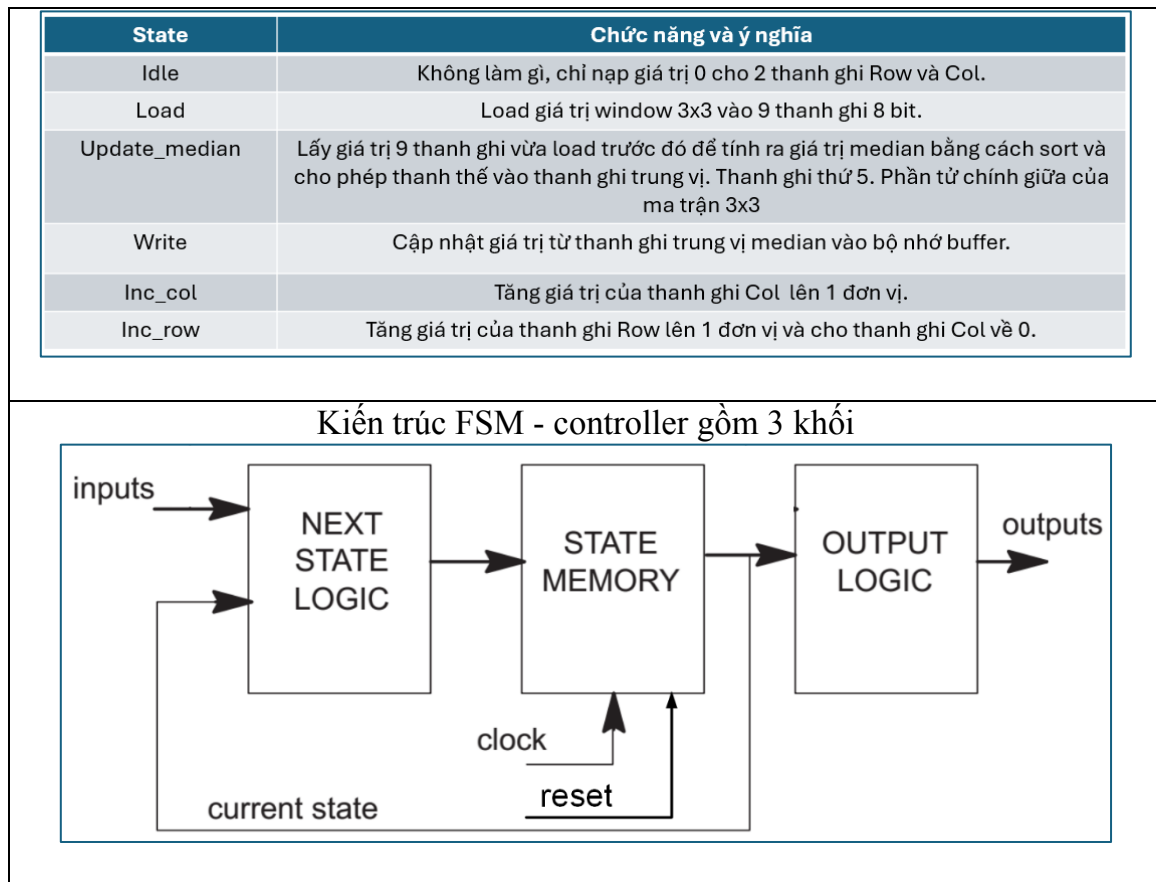
永久使用

IV. THIẾT KẾ VÀ TRIỂN KHAI PHẦN CỨNG

1. Xử lý nhiều muối tiêu

1.1. Finite state machine cho mạch

1.2. Code matlab phục vụ việc chuyển đổi

a) Code chuyển đổi jpg sang hex

```

% Đọc ảnh grayscale
img = imread('baitap1_anhgoc.jpg');

if size(img, 3) == 3
    img = rgb2gray(img);
end
[rows, cols] = size(img);
hex_array = cell(rows, cols);
for i = 1:rows
    for j = 1:cols
        pixel_value = img(i, j);
        hex_array{i, j} = dec2hex(pixel_value, 2); % 2 ký tự hex
    end
end
disp('Pixel [1,1]:');
fprintf('Decimal: %d, Hex: %s\n', img(1,1), hex_array{1,1});

disp('Pixel [1,2]:');
fprintf('Decimal: %d, Hex: %s\n', img(1,2), hex_array{1,2});
  
```



```

fid = fopen('anhgoc.txt', 'w');
for i = 1:rows
    for j = 1:cols
        fprintf(fid, '%s ', hex_array{i, j});
    end
    fprintf(fid, '\n');
end
fclose(fid);
disp('Done! Saved to anhgoc.txt');

```

- Ảnh nhiễu :

- Link file pic_input.txt chuyển từ ảnh nhiễu sang :

https://drive.google.com/file/d/1u-e2QZvvVg9mfPdAR2eKbbXpewdZe9YX/view?usp=drive_link

b) Code chuyển đổi hex sang jpg

```

function fast_writememh_to_jpg(input_file, output_file, width, height)
    % Đọc file nhanh bằng textscan
    fid = fopen(input_file, 'r');

    % Đọc tất cả các giá trị hex
    data = textscan(fid, '%s', 'CommentStyle', '/');
    fclose(fid);

    % Chuyển hex sang decimal
    hex_values = data{1};

```

```

pixels = cellfun(@hex2dec, hex_values);

fprintf('Read %d pixels\n', length(pixels));

% Reshape
img = reshape(pixels(1:width*height), [width, height]);
img = uint8(img);

% Lưu và hiển thị
imwrite(img, output_file, 'jpg', 'Quality', 95);
figure; imshow(img);
title(sprintf('%s (%dx%d)', output_file, height, width));

fprintf('✓ Saved: %s\n', output_file);
end

% Sử dụng
fast_writememh to_jpg('out 2.txt', 'test2.jpg', 2048, 1365);

```

- **Link file pic_output.txt sinh ra từ code verilog xử lý ảnh của em :**

https://drive.google.com/file/d/1kMpe6n7JnSZUJKi7-IkqQAF-F9VXtYYp/view?usp=drive_link

- Ảnh gen ra từ file txt :

c) Code đánh giá 2 thông số PSNR, SSIM.

```

function [psnr_value, ssim_value] = evaluate_image(original_img,
reconstructed_img)
% Đánh giá ảnh tái tạo với ảnh gốc qua PSNR và SSIM
% original_img: ảnh gốc (path hoặc matrix)
% reconstructed_img: ảnh tái tạo (path hoặc matrix)

% Đọc ảnh nếu là đường dẫn
if ischar(original_img)
    img1 = imread(original_img);
else
    img1 = original_img;
end

if ischar(reconstructed_img)
    img2 = imread(reconstructed_img);
else
    img2 = reconstructed_img;
end

% Chuyển sang grayscale nếu là ảnh màu
if size(img1, 3) == 3
    img1 = rgb2gray(img1);
end
if size(img2, 3) == 3
    img2 = rgb2gray(img2);
end

% Đảm bảo cùng kích thước
if ~isequal(size(img1), size(img2))
    error('Hai ảnh phải có cùng kích thước!');
end

% Chuyển sang double
img1 = double(img1);
img2 = double(img2);

% Tính PSNR
mse = mean((img1(:) - img2(:)).^2);
if mse == 0
    psnr_value = Inf;
else
    max_pixel = 255.0;
    psnr_value = 20 * log10(max_pixel / sqrt(mse));
end

% Tính SSIM

```

```

ssim_value = ssim(uint8(img1), uint8(img2));

% Hiển thị kết quả
fprintf('=== ĐÁNH GIÁ CHẤT LƯỢNG ẢNH ===\n');
fprintf('PSNR: %.4f dB\n', psnr_value);
fprintf('SSIM: %.4f\n', ssim_value);
fprintf('\n');

% Phân loại chất lượng
fprintf('Đánh giá PSNR:\n');
if psnr_value >= 40
    fprintf(' → Xuất sắc ( $\geq 40$  dB)\n');
elseif psnr_value >= 30
    fprintf(' → Tốt (30-40 dB)\n');
elseif psnr_value >= 20
    fprintf(' → Trung bình (20-30 dB)\n');
else
    fprintf(' → Kém (<20 dB)\n');
end

fprintf('\nĐánh giá SSIM:\n');
if ssim_value >= 0.95
    fprintf(' → Xuất sắc ( $\geq 0.95$ )\n');
elseif ssim_value >= 0.85
    fprintf(' → Tốt (0.85-0.95)\n');
elseif ssim_value >= 0.70
    fprintf(' → Trung bình (0.70-0.85)\n');
else
    fprintf(' → Kém (<0.70)\n');
end

% Hiển thị ảnh so sánh
figure('Position', [100, 100, 1200, 400]);

subplot(1, 3, 1);
imshow(uint8(img1));
title('Ảnh gốc');

subplot(1, 3, 2);
imshow(uint8(img2));
title('Ảnh tái tạo');

subplot(1, 3, 3);
diff_img = abs(img1 - img2);
imshow(diff_img, []);
title(sprintf('Sai số\nPSNR: %.2f dB, SSIM: %.4f', psnr_value, ssim_value));

```

```

colormap('jet');
colorbar;

% Histogram so sánh
figure('Position', [100, 600, 1200, 300]);

subplot(1, 2, 1);
hold on;
histogram(img1(:), 50, 'FaceColor', 'b', 'FaceAlpha', 0.5);
histogram(img2(:), 50, 'FaceColor', 'r', 'FaceAlpha', 0.5);
legend('Ảnh gốc', 'Ảnh tái tạo');
title('Histogram so sánh');
xlabel('Giá trị pixel');
ylabel('Số lượng');
hold off;

subplot(1, 2, 2);
histogram(diff_img(:), 50, 'FaceColor', 'g');
title('Histogram sai số');
xlabel('Sai số pixel');
ylabel('Số lượng');
end

% Sử dụng
[psnr, ssim_val] = evaluate_image('baitap1_anhgoc.jpg', 'output.jpg');

```

- **Thông số PSNR, SSIM khi so sánh giữa ảnh từ verilog với ảnh gốc :**

```

>> compare_anh
=== ĐÁNH GIÁ CHẤT LƯỢNG ẢNH ===
PSNR: 33.2088 dB
SSIM: 0.9581

Đánh giá PSNR:
→ Tốt (30-40 dB)

Đánh giá SSIM:
→ Xuất sắc (≥0.95)

```

- Ảnh gốc :

- Ảnh xử lý nhiều :

1.3. Code verilog (design và testbench)

a) Module Controller

```
module controller
(
    input wire clk, rst, start, Col_done, Row_done,
    output reg [1:0] Col_ctrl, Row_ctrl, median_ctrl, data_ctrl, enable_wr,
    output reg [2:0] State
);
    localparam Idle = 3'd0,
               Load = 3'd1,
               Update_median = 3'd5,
               Write = 3'd2,
               Inc_col = 3'd3,
               Inc_row = 3'd4;
    reg [2:0] cur_state, n_state;

    // reg
    always @(posedge clk or posedge rst)
    begin
        if(rst)
            cur_state <= Idle;
        else
            cur_state <= n_state;
    end

    //Next_state update
    always @(*)
    begin
        case(cur_state)
            Idle : n_state = (start) ? Load : Idle;
            Load : n_state = Update_median ;
            Update_median : n_state = Write;
            Write : begin
                if(Col_done && Row_done)
                    n_state = Idle;
                else if(Col_done)
                    n_state = Inc_row;
                else
                    n_state = Inc_col;
            end
            Inc_col : n_state = Load;
            Inc_row : n_state = Load;
            default : n_state = Idle;
        endcase
    end
endmodule
```

```

        endcase
    end

    always @(*)
    begin
        State = cur_state;
        Row_ctrl = 2'd0;
        Col_ctrl = 2'd0;
        data_ctrl = 2'd0;
        median_ctrl = 2'd0;
        enable_wr = 2'd0;
        // update_memory = 2'd0;
        case(cur_state)
            Idle : begin
                Row_ctrl = 2'd1;
                Col_ctrl = 2'd1;
            end
            Load : begin
                data_ctrl = 2'd1; //load
                median_ctrl = 2'd1; // load
            end
            Update_median : begin
                median_ctrl = 2'd2; //Change
            end
            Write : begin
                enable_wr = 2'd1 ; // cho phép ghi vo memory
            end
            Inc_col : begin
                Col_ctrl = 2'd2 ; // increase 1
            end
            Inc_row : begin
                Row_ctrl = 2'd2 ; // increase 1
                Col_ctrl = 2'd1; // reload 0
            end
        endcase
    end
end

```

endmodule

- Module controller chỉ đơn giản là được thiết kế dựa trên fsm đã được trình bày ở phần trước đó .
- Tín hiệu Start cho phép chương trình bắt đầu
- Tín hiệu rst cho phép reset lại hệ thống.

- Tín hiệu Col_done = 1 khi nó đã duyệt hết cột của dòng đó . Tức là thanh ghi Col = Width(430) – 3, do xét từ index 0 nên chỉ xét đến 429, và xét 1 lần là 3 cột nên phải trừ 2, 429 -2 tức 430 -3 .

```
assign Col_done = (Col == (WIDTH - 3)) ? 1 : 0;
```

- Tín hiệu Row_done =1 khi nó đã duyệt hết hàng của ma trận pixel. Tương tự với Col_done :

```
assign Row_done = (Row == (HEIGHT - 3)) ? 1 : 0;
```

Bảng output signal dùng để điều khiển các khối trong datapath

Output signals	Ý nghĩa
Row_ctrl	Chọn chế độ ghi vô thanh ghi Row
Col_ctrl	Chọn chế độ ghi vô thanh ghi Col
data_ctrl	Chọn chế độ ghi vô 8 thanh ghi biên của window3x3
median_ctrl	Chọn chế độ ghi vô thanh ghi trung tâm của window3x3
enable_wr	Cho phép cập nhật giá trị median vào bộ buffer.

Bảng output signal theo từng State của Fsm

State	Row_Ctrl	Col_Ctrl	data_ctrl	median_Ctrl	enable_wr
Idle	2'd1	2'd1	0	0	0
Load	0	0	2'd1	2'd1	0
Update_median	0	0	0	2'd2	0
Write	0	0	0	0	2'd1
Inc_col	0	2'd2	0	0	0
Inc_row	2'd2	2'd1	0	0	0

Giải thích ý nghĩa của từng signal control

1. Row_ctrl

```
mux4to1_10 a0
(
    .a(Row),
    .b(10'd0),
    .c(Row + 10'd1),
    .d(10'd0),
    .sel(Row_ctrl),
    .out(Row_in)
);
```

- Trên đây là bộ mux4to1_10bit chọn chế độ ghi cho reg Row.
- Row_ctrl là 2 bit select :
 - 2'd0 : Row giữ nguyên giá trị.
 - 2'd1 : Row nạp giá trị 0.

- 2'd2 : Row <= Row + 1. Tăng 1 để duyệt hàng kế.
- 2'd3 : Row nạp giá trị 0.

2. Col_ctrl

```

mux4to1_10 a1(
    .a(Col),
    .b(10'd0),
    .c(Col + 10'd1),
    .d(10'd0),
    .sel(Col_ctrl),
    .out(Col_in)
);

```

- Tương tự như Row_ctrl.

3. Data_ctrl

```

mux4to1_8 a2(
    .a(arr[0]),
    .b(total_memory[Row * WIDTH + Col]),
    .c(8'd0),
    .d(8'd0),
    .sel(data_ctrl),
    .out(arr_in[0])
);

```

- Data_ctrl :
 - 2'd0 : giá trị của 8 thanh ghi giữ nguyên.
 - 2'd1 : Nạp giá trị theo row và col từ memory chính.
 - 2'd2 : Nạp 0.
 - 2'd3 : Nạp 0.

4. Median_ctrl

```

mux4to1_8 a6(
    .a(arr[4]),
    .b(total_memory[Row * WIDTH + Col + WIDTH + 1]),
    .c(median),
    .d(8'd0),
    .sel(median_ctrl),
    .out(arr_in[4])
);

```

- Median_Ctrl :
 - 2'd0 : giá trị thanh ghi trung tâm này giữ nguyên.
 - 2'd1 : Nạp giá trị từ bộ memory chính.
 - 2'd2 : Cập nhật giá trị cho thanh ghi theo bộ lọc median.
 - 2'd3 : Nạp 0.

5. Enable_wr:

```

always @(posedge clk) begin
    if (enable_wr) begin
        tmp_mem[Row * WIDTH + Col + WIDTH + 1] <= median;
    end
end
end

```

- Cho phép cập nhật giá trị từ thanh ghi median vào bộ đệm buffer.

b) Module Datapath

- Module median9 :

```

module median9(
    input wire [7:0] a0,a1,a2,a3,a4,a5,a6,a7,a8,
    output wire [7:0] median
);

    reg [7:0] x[0:8];

    task sort2;
        inout [7:0] p, q;
        reg [7:0] t;
        begin
            if (p > q) begin
                t = p; p = q; q = t;
            end
        end
    endtask

    always @(*) begin
        x[0]=a0; x[1]=a1; x[2]=a2;
        x[3]=a3; x[4]=a4; x[5]=a5;
        x[6]=a6; x[7]=a7; x[8]=a8;

        sort2(x[1],x[2]);
        sort2(x[4],x[5]);
        sort2(x[7],x[8]);

        sort2(x[0],x[1]);
        sort2(x[3],x[4]);
        sort2(x[6],x[7]);

        sort2(x[1],x[2]);
        sort2(x[4],x[5]);
        sort2(x[7],x[8]);

        sort2(x[0],x[3]);
    end

```

```

        sort2(x[5],x[8]);
        sort2(x[4],x[7]);

        sort2(x[3],x[6]);
        sort2(x[1],x[4]);
        sort2(x[2],x[5]);

        sort2(x[4],x[7]);
        sort2(x[4],x[2]);
        sort2(x[6],x[4]);
        sort2(x[4],x[2]);
    end

    assign median = x[4];
endmodule

```

- Module sử dụng kiến trúc như sorting network.
- Module median9 không thực hiện sắp xếp toàn bộ 9 phần tử, mà sử dụng mạng so sánh–hoán đổi (comparison network) được thiết kế sẵn để đảm bảo chỉ phần tử ở vị trí giữa (x[4]) là trung vị.
- Nó không sắp xếp 9 phần tử mà chỉ đảm bảo vị trí x[4] có 4 phần tử lớn hơn ở sau nó và 4 phần tử bé hơn ở trước nó.

Datapath :

```

`include "parameter.v"
module datapath #(
    parameter WIDTH = 430,
               HEIGHT = 554,
               INFILE = "pic_input.txt",
               OUTFILE = "pic_output.txt"
)
(
    input wire [1:0] Col_ctrl, Row_ctrl, median_ctrl, data_ctrl,
    enable_wr,
    input wire clk,
    output wire Row_done, Col_done,
    output [9:0] Row_o,
    output [9:0] Col_o,
    output [7:0] D0,D1,D2,D3,D4,D5,D6,D7,D8
);

    parameter sizeOfLengthReal = 238220;           // image data
    430*554 = 238220

    reg [7 : 0] total_memory [0 : sizeOfLengthReal-1];
    reg [7:0] tmp_mem [0 : sizeOfLengthReal-1];
    initial begin

```

```

    $readmemh(INFILE,total_memory,0,indexOfLengthReal-1); // read
    file from INFILE
    $readmemh(INFILE,tmp_mem,0,indexOfLengthReal-1);
    end

    reg [9:0] Row;
    reg [9:0] Col;
    wire [9:0] Row_in;
    wire [9:0] Col_in;

    reg [7:0] arr [0:8];
    wire [7:0] arr_in[0:8];

    mux4to1_10 a0
    (
        .a(Row),
        .b(10'd0),
        .c(Row + 10'd1),
        .d(10'd0),
        .sel(Row_ctrl),
        .out(Row_in)
    );

    mux4to1_10 a1(
        .a(Col),
        .b(10'd0),
        .c(Col + 10'd1),
        .d(10'd0),
        .sel(Col_ctrl),
        .out(Col_in)
    );

    mux4to1_8 a2(
        .a(arr[0]),
        .b(total_memory[Row * WIDTH + Col]),
        .c(8'd0),
        .d(8'd0),
        .sel(data_ctrl),
        .out(arr_in[0])
    );

    mux4to1_8 a3(
        .a(arr[1]),
        .b(total_memory[Row * WIDTH + Col + 1]),
        .c(8'd0),

```

```

        .d(8'd0),
        .sel(data_ctrl),
        .out(arr_in[1])
    );

    mux4to1_8 a4(
        .a(arr[2]),
        .b(total_memory[Row * WIDTH + Col + 2]),
        .c(8'd0),
        .d(8'd0),
        .sel(data_ctrl),
        .out(arr_in[2])
    );

    mux4to1_8 a5(
        .a(arr[3]),
        .b(total_memory[Row * WIDTH + Col + WIDTH]),
        .c(8'd0),
        .d(8'd0),
        .sel(data_ctrl),
        .out(arr_in[3])
    );
    wire [7:0] median;
    median9 a7 (
        .a0(arr[0]),
        .a1(arr[1]),
        .a2(arr[2]),
        .a3(arr[3]),
        .a4(arr[4]),
        .a5(arr[5]),
        .a6(arr[6]),
        .a7(arr[7]),
        .a8(arr[8]),
        .median(median)
    );

    mux4to1_8 a6(
        .a(arr[4]),
        .b(total_memory[Row * WIDTH + Col + WIDTH + 1]),
        .c(median),
        .d(8'd0),
        .sel(median_ctrl),
        .out(arr_in[4])
    );

```

```

mux4to1_8 a9(
    .a(arr[5]),
    .b(total_memory[Row * WIDTH + Col + WIDTH + 2]),
    .c(8'd0),
    .d(8'd0),
    .sel(data_ctrl),
    .out(arr_in[5])
);
mux4to1_8 a8(
    .a(arr[6]),
    .b(total_memory[Row * WIDTH + Col + WIDTH*2]),
    .c(8'd0),
    .d(8'd0),
    .sel(data_ctrl),
    .out(arr_in[6])
);
mux4to1_8 a10(
    .a(arr[7]),
    .b(total_memory[Row * WIDTH + Col + WIDTH*2 + 1]),
    .c(8'd0),
    .d(8'd0),
    .sel(data_ctrl),
    .out(arr_in[7])
);

mux4to1_8 a11(
    .a(arr[8]),
    .b(total_memory[Row * WIDTH + Col + WIDTH*2 + 2]),
    .c(8'd0),
    .d(8'd0),
    .sel(data_ctrl),
    .out(arr_in[8])
);

assign Row_done = (Row == (HEIGHT - 3)) ? 1 : 0;
assign Col_done = (Col == (WIDTH - 3)) ? 1 : 0;

/* integer infile, outfile;
initial begin
    outfile = $fopen(OUTFILE, "w");
end*/

```

```

always @(posedge clk) begin
    if (enable_wr) begin
        tmp_mem[Row * WIDTH + Col + WIDTH + 1] <= median;
    end
end

```

```

always @(posedge clk) begin
    if (Row_done && Col_done ) begin
        $writememh(OUTFILE,tmp_mem,0,indexOfLengthReal-1);
    end
end

```

```

always @(posedge clk) begin
    Row <= Row_in;
    Col <= Col_in;
    arr[0] <= arr_in[0];
    arr[1] <= arr_in[1];
    arr[2] <= arr_in[2];
    arr[3] <= arr_in[3];
    arr[4] <= arr_in[4];
    arr[5] <= arr_in[5];
    arr[6] <= arr_in[6];
    arr[7] <= arr_in[7];
    arr[8] <= arr_in[8];
end

```

```

// Assign outputs
assign Row_o = Row;
assign Col_o = Col;
assign D0 = arr[0];
assign D1 = arr[1];
assign D2 = arr[2];
assign D3 = arr[3];
assign D4 = arr[4];
assign D5 = arr[5];
assign D6 = arr[6];
assign D7 = arr[7];
assign D8 = arr[8];

```

```
endmodule
```

- Đa số các thành phần của datapath như mux và reg quan trọng đã được trình bày ở phần của controller .
- Bên cạnh đó có dùng chức năng readmemh để đọc file txt vào bộ nhớ


```

reg [7 : 0] total_memory [0 : sizeofLengthReal-1];
reg [7:0] tmp_mem [0 : sizeofLengthReal-1];
initial begin
$readmemh(INFILE,total_memory,0,sizeofLengthReal-1); // read file from INFILE
$readmemh(INFILE,tmp_mem,0,sizeofLengthReal-1);
end

```

- Tạo 2 mảng thanh ghi này giống nhau lúc ban đầu, total_memory thì chỉ có read_only sau khi đọc từ file.txt. Còn tmp_mem sẽ được update các giá trị median từ việc tính toán.
- Và khi duyệt xong tất cả các hàng và cột, tức là mảng tmp- mem đã hoàn thành thì sẽ writememh vào file txt :

```

always @(posedge clk) begin
    if (Row_done && Col_done ) begin
        $writememh(OUTFILE,tmp_mem,0,sizeofLengthReal-1);
    end
end

```

c) Module parameter

```

`define INPUTFILENAME          "pic_input.txt" // Input file name
`define OUTPUTFILENAME         "pic_output2.txt" // Output

```

- Module này chỉ đơn giản khai báo file in và file out.
- Lưu ý : để được modelsim xử lý thì 2 file này cần nằm cùng thư mục với project modelsim.
- Pic_output2 là vì em đã chạy thêm 1 lần nữa coi nó có ra giống cái pic_output không.

d) Module top

```

`include "parameter.v"
module top #(
    parameter WIDTH = 430,
               HEIGHT = 554,
               INFILE = "pic_input.txt",
               OUTFILE = "pic_output.txt"
) (
    input wire clk,
    input wire rst,
    input wire start,
    output wire [2:0] State,
    output wire [9:0] Row_o,
    output wire [9:0] Col_o,
    output wire [7:0] D0, D1, D2, D3, D4, D5, D6, D7, D8,
    output wire done

```

```

);

// ===== INTERNAL SIGNALS =====
wire [1:0] Col_ctrl;
wire [1:0] Row_ctrl;
wire [1:0] median_ctrl;
wire [1:0] data_ctrl;
wire [1:0] enable_wr;

wire Col_done;
wire Row_done;

// Done signal
assign done = (State == 3'd0) && (Row_done && Col_done);

// ===== CONTROLLER INSTANCE =====
controller u_controller (
    .clk(clk),
    .rst(rst),
    .start(start),
    .Col_done(Col_done),
    .Row_done(Row_done),
    .Col_ctrl(Col_ctrl),
    .Row_ctrl(Row_ctrl),
    .median_ctrl(median_ctrl),
    .data_ctrl(data_ctrl),
    .enable_wr(enable_wr),
    .State(State)
);

// ===== DATAPATH INSTANCE =====
datapath #(
    .WIDTH(WIDTH),
    .HEIGHT(HEIGHT),
    .INFILE(INFILE),
    .OUTFILE(OUTFILE)
) u_datapath (
    .clk(clk),
    .Col_ctrl(Col_ctrl),
    .Row_ctrl(Row_ctrl),
    .median_ctrl(median_ctrl),
    .data_ctrl(data_ctrl),
    .enable_wr(enable_wr),
    .Row_o(Row_o),
    .Col_o(Col_o),
    .D0(D0),

```

```

.D1(D1),
.D2(D2),
.D3(D3),
.D4(D4),
.D5(D5),
.D6(D6),
.D7(D7),
.D8(D8),
.Row_done(Row_done),
.Col_done(Col_done)
);

```

```
endmodule
```

- Module top này chỉ đơn giản là nối module controller với datapath.

e) Module testbench

```

`timescale 1ns/1ps
`include "parameter.v"
module tb_median_filter;

    reg clk, rst, start;
    wire [2:0] State;
    wire [9:0] Row_o;
    wire [9:0] Col_o;
    wire [7:0] D0, D1, D2, D3, D4, D5, D6, D7, D8;
    wire done;

    // DUT
    top #(
        .INFILE(`INPUTFILENAME),
        .OUTFILE(`OUTPUTFILENAME)
    ) u_top (
        .clk(clk), .rst(rst), .start(start),
        .State(State), .Row_o(Row_o), .Col_o(Col_o),
        .D0(D0), .D1(D1), .D2(D2), .D3(D3), .D4(D4),
        .D5(D5), .D6(D6), .D7(D7), .D8(D8), .done(done)
    );

    // Clock
    initial begin
        clk = 0;
        forever #1 clk = ~clk;
    end
end

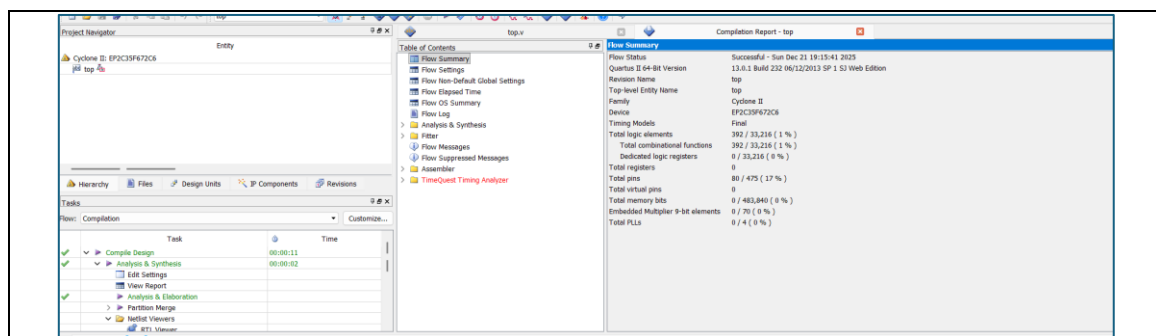
```

```
// Test
initial begin
    rst = 1;
    start = 0;
    #5 rst = 0;
    #2 start = 1;
    #2 start = 0;
end
```

endmodule

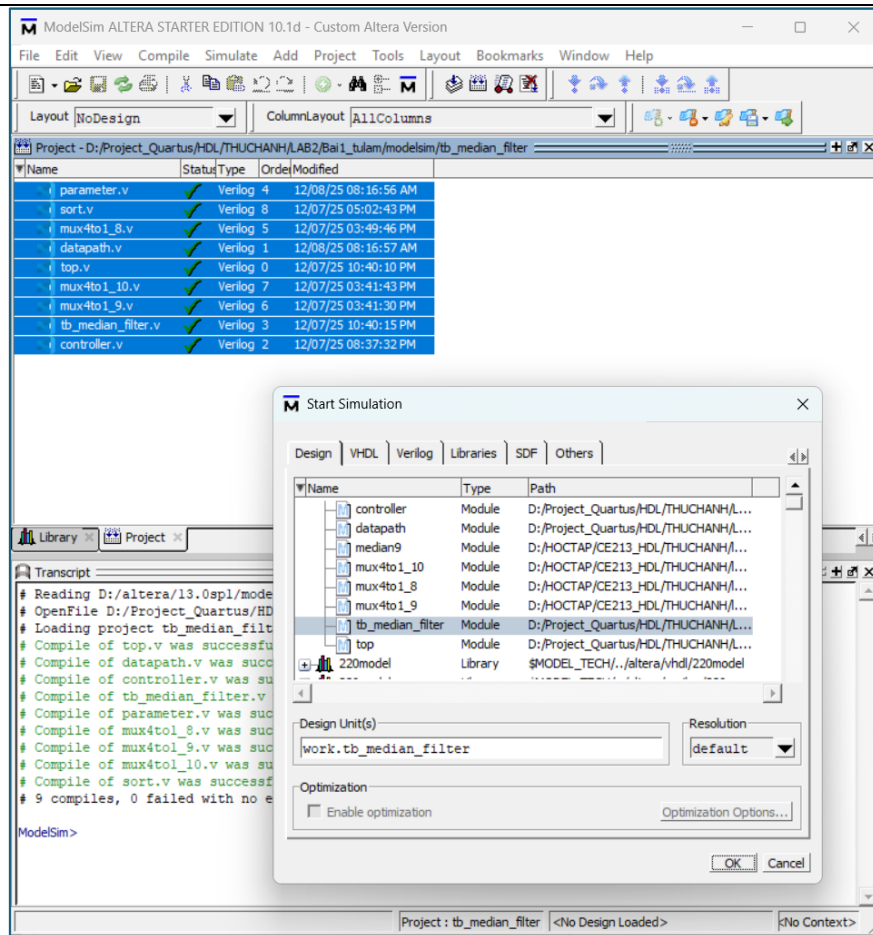
- Module này cũng chỉ khởi tạo clk.
- Cho rst lúc đầu và cho start =1 để mạch chạy.
- Đặc điểm tb này không có finish vì em sẽ dùng run -xns trên modelsim để muốn chạy bao nhiêu cũng được.
- Nhưng mà để có thể chạy xong tất cả hàng cột và dump ra file thì nó rơi vào khoảng 18ms.

f) Kết quả compile trên quartus

g) Kết quả waveform

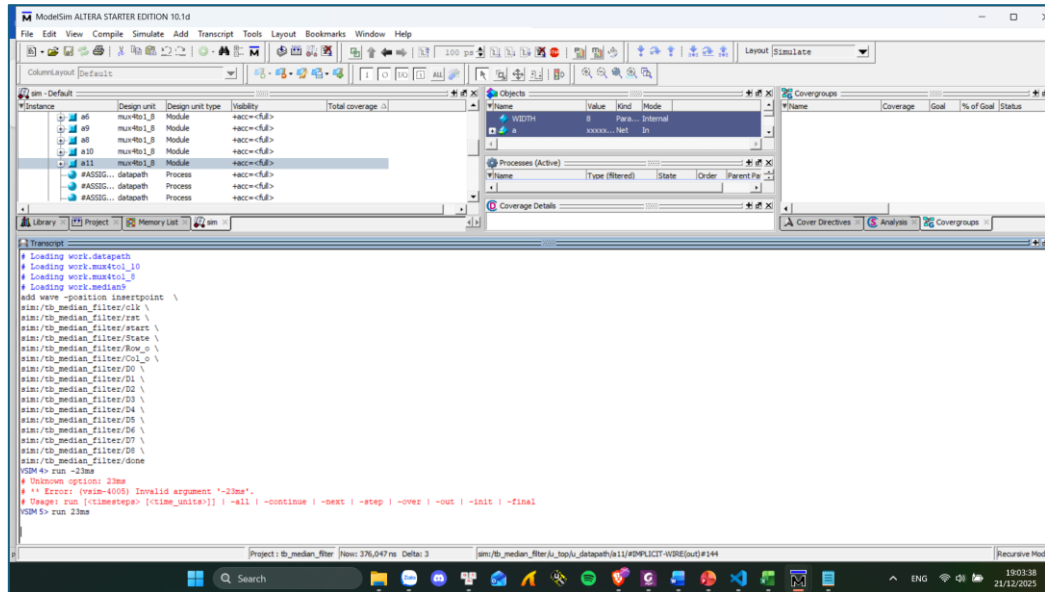
Compile tất cả các file:

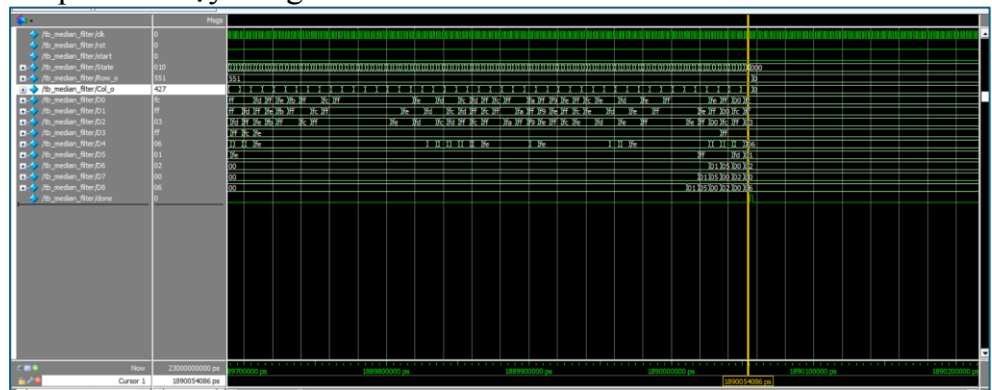
- Add Wave :

```
ModelSim> vsim -gui work.tb_median_filter
# vsim -gui work.tb_median_filter
# Loading work.tb_median_filter
# Loading work.top
# Loading work.controller
# Loading work.datapath
# Loading work.mux4to1_10
# Loading work.mux4to1_8
# Loading work.median9
add wave -position insertpoint \
sim:/tb_median_filter/clk \
sim:/tb_median_filter/rst \
sim:/tb_median_filter/start \
sim:/tb_median_filter/State \
sim:/tb_median_filter/Row_o \
sim:/tb_median_filter/Col_o \
sim:/tb_median_filter/D0 \
sim:/tb_median_filter/D1 \
sim:/tb_median_filter/D2 \
sim:/tb_median_filter/D3 \
sim:/tb_median_filter/D4 \
sim:/tb_median_filter/D5 \
sim:/tb_median_filter/D6 \
sim:/tb_median_filter/D7 \
sim:/tb_median_filter/D8 \
sim:/tb_median_filter/done
VSIM 4>
```

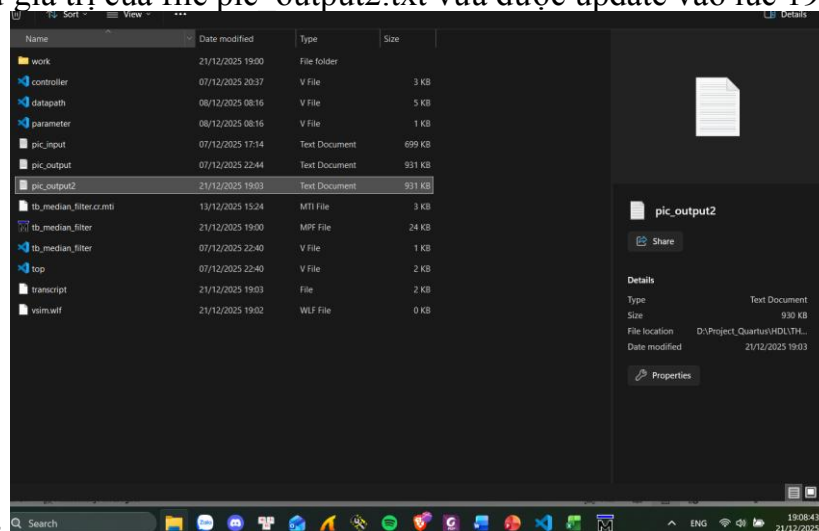
- Run 23ms

- Kết quả khi chạy xong :

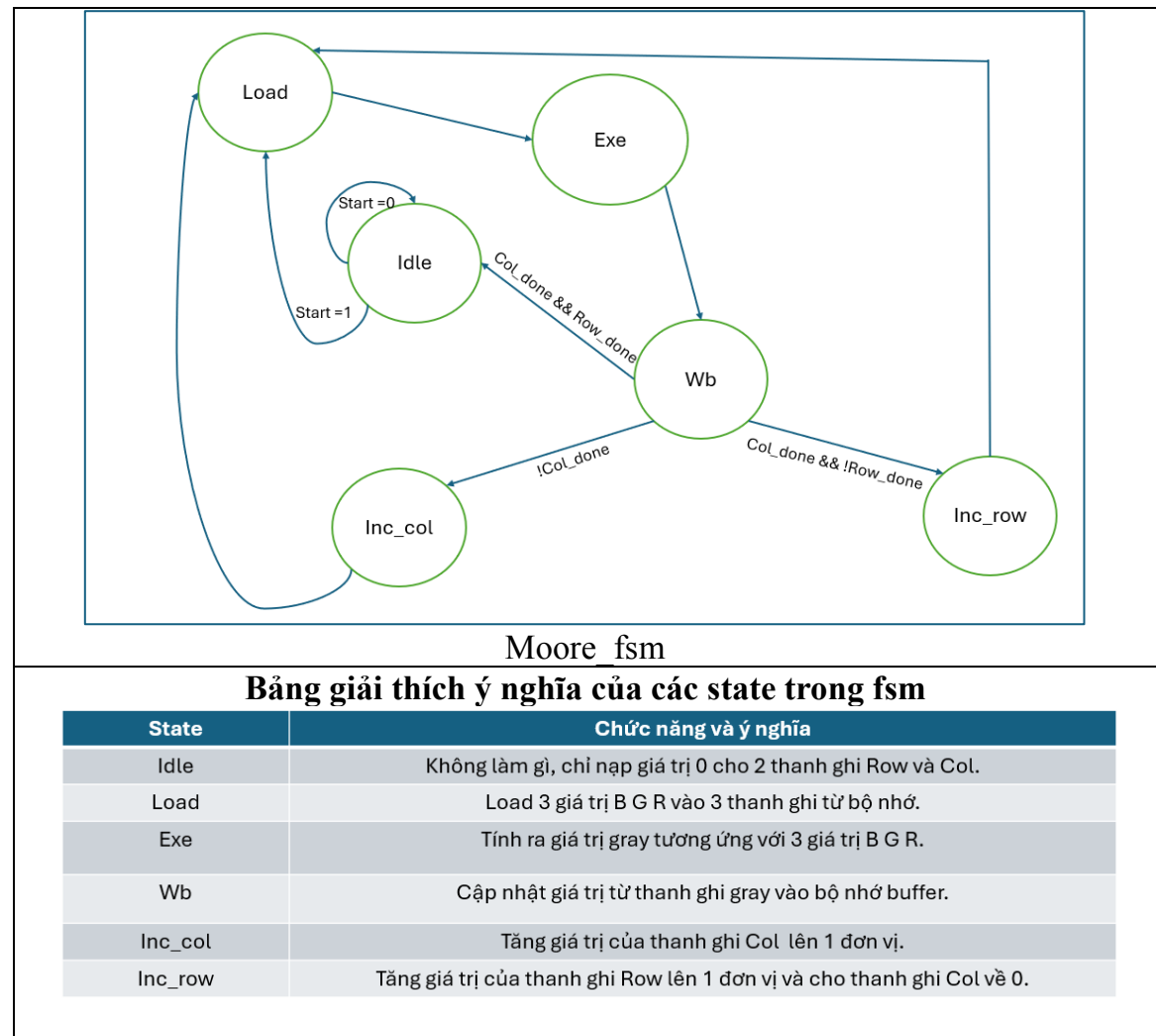

- Cụ thể thì nó chạy khoảng 18ms là xong.
- Hoàn thành khi Row = 427 và Col = 551.
- Cũng như giá trị của file pic_output2.txt vừa được update vào lúc 19h03p.

2. Chuyển ảnh RGB sang ảnh grayscale

2.1. Finite state machine cho mạch

2.2. Code matlab phục vụ việc chuyển đổi

a) Code chuyển jpg sang hex.

```
% Chuyển JPG sang BGR hex (không header)
clear; clc;

INPUT_JPG = 'baitap2_anhgoc.jpg';
OUTPUT_HEX = 'in.txt';

fprintf('=====\n');
fprintf('JPG TO HEX CONVERTER\n');
fprintf('=====\n');
fprintf('Input: %s\n', INPUT_JPG);
fprintf('Output: %s\n', OUTPUT_HEX);
```



```

% Đọc ảnh
fprintf('\nĐọc ảnh...\n');
img = imread(INPUT_JPG);
[height, width, channels] = size(img);

fprintf('Kích thước: %d x %d x %d\n', height, width, channels);

if channels ~= 3
    error('Ảnh phải là RGB (3 channels)!');
end

% Tách RGB
R = img(:,:,1);
G = img(:,:,2);
B = img(:,:,3);

% Tạo BGR data (từ TRÊN xuống DƯỚI, TRÁI sang PHẢI)
fprintf('\nChuyển RGB → BGR...\n');
num_pixels = height * width;
bgr_data = zeros(num_pixels * 3, 1, 'uint8');

idx = 1;
for row = 1:height
    for col = 1:width
        bgr_data(idx) = B(row, col); % Blue
        bgr_data(idx+1) = G(row, col); % Green
        bgr_data(idx+2) = R(row, col); % Red
        idx = idx + 3;
    end

    % Progress
    if mod(row, 100) == 0
        fprintf(' %.1f%%\n', row/height*100);
    end
end

fprintf('Tổng bytes: %d\n', length(bgr_data));

% Ghi file hex
fprintf('\nGhi file hex...\n');
fid = fopen(OUTPUT_HEX, 'w');

for i = 1:length(bgr_data)
    fprintf(fid, '%02X\n', bgr_data(i));
end

```

```

    % Progress
    if mod(i, 100000) == 0
        fprintf(' %.1f%%\n', i/length(bgr_data)*100);
    end
end

fclose(fid);

fprintf('\n=====');
fprintf('✓ Hoàn thành!\n');
fprintf('=====');
fprintf('File:  %s\n', OUTPUT_HEX);
fprintf('Bytes: %d\n', length(bgr_data));
fprintf('Pixels: %d\n', num_pixels);

% Verify - hiển thị 9 bytes đầu
fprintf('\n9 bytes đầu (3 pixels BGR):\n');
for i = 1:3
    fprintf('Pixel %d: %02X %02X %02X (B=%d, G=%d, R=%d)\n', ...
        i-1, ...
        bgr_data(i*3-2), bgr_data(i*3-1), bgr_data(i*3), ...
        bgr_data(i*3-2), bgr_data(i*3-1), bgr_data(i*3));
end

```

- Code này giúp chuyển jpg thành hex và thứ tự pixel là **B G R**. Code này còn giúp loại bỏ header của jpg.
- File ảnh gốc (ảnh màu) :

- File input sau khi chuyển sang hex :
https://drive.google.com/file/d/111GrXiDWtHaUhyG96PV37iPtOSK_o2Npb/view?usp=sharing

b) Code chuyển hex sang jpg

```
function fast_writememh_to_jpg(input_file, output_file, width,
height)
    % Đọc file nhanh bằng textscan
    fid = fopen(input_file, 'r');

    % Đọc tất cả các giá trị hex
    data = textscan(fid, '%s', 'CommentStyle', '/');
    fclose(fid);

    % Chuyển hex sang decimal
    hex_values = data{1};
    pixels = cellfun(@hex2dec, hex_values);

    fprintf('Read %d pixels\n', length(pixels));

    % Reshape
    img = reshape(pixels(1:width*height), [width, height]);
    img = uint8(img);

    % Lưu và hiển thị
    imwrite(img, output_file, 'jpg', 'Quality', 95);
    figure; imshow(img);
    title(sprintf('%s (%dx%d)', output_file, height, width));

    fprintf('✓ Saved: %s\n', output_file);
end

% Sử dụng
fast_writememh_to_jpg('out_2.txt', 'test2.jpg', 2048, 1365);
```

- Code này giúp chuyển file hex sang jpg.
- Em có chuẩn bị ba phiên bản của ảnh.
- Ảnh 1 không tăng giảm độ sáng :

- File txt của ảnh 1 :
https://drive.google.com/file/d/1U0R8-N9N88sx4L3_EbM_9w8PhePbORtz/view?usp=drive_link
- Ảnh 2 tăng độ sáng lên 100 (cộng với value=100) :

- File txt của ảnh 2 :
https://drive.google.com/file/d/1CqrELgGHoSC0M0-hLjJe3dUTWOzGfgRR/view?usp=drive_link
- Ảnh 3 là giảm độ sáng đi 100(trừ value 100) :

- File txt của ảnh 3 :

https://drive.google.com/file/d/1aBpVG3OETGtNlbigPbKKH2qlsPaMS0Uh/view?usp=drive_link

2.3. Code verilog (design , testbench, kết quả)

a) Module controller

```
module controller (
    input wire start,clk,rst,Col_done,Row_done,
    output reg [1:0] Col_ctrl, Row_ctrl,enable_wr, data_ctrl,gray_ctrl,
    output reg [2:0] State
);
    localparam Idle = 3'd0,
               Exe = 3'd2,
               Wb = 3'd3,
               Inc_col = 3'd4,
               Inc_row = 3'd5 ,
               Load = 3'd1;

    reg [2:0] cur_state, n_state;

    always @(posedge clk or posedge rst) begin
        if(rst)
            cur_state <= Idle;
        else begin
            cur_state <= n_state;
        end
    end
end
```

```

always @(*) begin
  case(cur_state)
    Idle : n_state = (start) ? Load : Idle;
    Exe : n_state = Wb;
    Wb : begin
      if(Col_done && Row_done)
        n_state = Idle;
      else if(Col_done)
        n_state = Inc_row;
      else
        n_state = Inc_col;
      end
    Load : n_state = Exe;
    Inc_col : n_state = Load;
    Inc_row : n_state = Load;
    default : n_state = Idle;
  endcase
end

always @(*) begin
  State = cur_state ;
  enable_wr = 2'd0;
  data_ctrl = 2'd0;
  Col_ctrl = 2'd0;
  Row_ctrl = 2'd0;
  gray_ctrl = 2'd0;
  case (cur_state)
    Idle : begin
      Col_ctrl = 2'd1 ;// Load 0
      Row_ctrl = 2'd1 ;
    end
    Load : begin
      data_ctrl = 2'd1; // Load Data to Reg
    end
    Exe : begin
      gray_ctrl = 2'd1 ; // Load for gray
    end
    Wb : begin
      enable_wr = 2'd1 ;
    end
    Inc_col : begin
      Col_ctrl = 2'd2 ; // increase 1
      //data_ctrl = 2'd1;
    end
    Inc_row : begin
      Row_ctrl = 2'd2 ; // increase 1
    end
  endcase
end

```

<pre> Col_ctrl = 2'd1; // reload 0 //data_ctrl = 2'd1; end endcase end endmodule </pre>
<p>- Code này khá tương đồng với bài 1, chỉ khác đôi phần là không xử lý của số 3x3 mà chỉ load ra 3 giá trị lần lượt trên 1 hàng để xử lý.</p>

b) Module BGR_to_Gray

<pre> // Y = 0.299 * R + 0.587 * G + 0.114 * B // Y = (299 * R + 587 * G + 114 * B) / 1000 // xấp xỉ Y = (299 * R + 587 * G + 114 * B) >> 10bit module BGR_to_Gray (input wire [7:0] B,G,R,Value, input wire op, // 1 là cộng, 0 là trừ output reg [7:0] Gray); wire [8:0] temp = (299 * R + G * 587 + 114 * B) >> 10 ; wire signed [9:0] tmp = (op) ? (temp + Value) : (temp -Value); always @(*) begin if(tmp > 255) Gray = 8'd255; else if(tmp < 0) Gray = 8'd0; else Gray = tmp[7:0]; end endmodule </pre>
<ul style="list-style-type: none"> - Từ công thức chuẩn của thầy cho em biến đổi thành 1 công thức xấp xỉ để cho mạch đơn giản. - Bên cạnh đó còn có op là chọn trừ hay cộng value độ sáng. - Cộng thì nó sẽ sáng thêm và trừ thì nó sẽ tối đi. - Value là giá trị biến điều chỉnh độ sáng. - Em tạo biến tmp có dấu để có thể kiểm tra nếu nó bị vượt qua 255 thì sẽ gán nó là 255 và nếu nó bé hơn 0 thì sẽ gán nó là 0. Mở rộng bit để giá trị chính xác hơn.

c) Module Datapath

<pre> // Thu tu : B- G - R //`include "parameter.v" module datapath#(</pre>
--

```

parameter WIDTH = 2048,
           HEIGHT = 1365,
           INFILE = "in.txt",
           OUTFILE = "out_2.txt"
)(
  input wire clk,
  input wire [1:0] Col_ctrl, Row_ctrl, enable_wr, data_ctrl, gray_ctrl,
  output wire Col_done, Row_done,
  input wire [7:0] Value,
  input wire op,
  output [7:0] Red_o, Green_o, Blue_o, Gray_o,
  output [10:0] Col_o, Row_o
);
parameter size_a = 8386560 ; // 2048 * 1365 *3
parameter size_b = 2795520 ; //2048 * 1365
reg [7:0] Red, Green, Blue, Gray;
reg [7:0] mem [0: size_a-1];

reg [7:0] mem_gray [0: size_b - 1] ;
reg [10:0] Row, Col;
wire [10:0] Row_in, Col_in;
wire [7:0] Red_in, Green_in, Blue_in , Gray_in;

initial begin
  $readmemh(INFILE, mem, 0, size_a-1); // read file from INFILE
end

mux4to1_11 a0(
  .a(Row),
  .b(11'd0),
  .c(Row + 11'd1),
  .d(11'd0),
  .sel(Row_ctrl),
  .out(Row_in)
);

mux4to1_11 a7(
  .a(Col),
  .b(11'd0),
  .c(Col + 11'd1),
  .d(11'd0),
  .sel(Col_ctrl),
  .out(Col_in)
);

```



```

mux4to1_8 a4 (
    .a(Blue),
    .b(mem[Row*WIDTH*3 + Col*3 ]),
    .c(8'd0),
    .d(8'd0),
    .sel(data_ctrl),
    .out(Blue_in)
);
mux4to1_8 a2 (
    .a(Red),
    .b(mem[Row*WIDTH*3 + Col*3 + 2 ]),
    .c(8'd0),
    .d(8'd0),
    .sel(data_ctrl),
    .out(Red_in)
);
mux4to1_8 a3 (
    .a(Green),
    .b(mem[Row*WIDTH*3 + Col*3 + 1]),
    .c(8'd0),
    .d(8'd0),
    .sel(data_ctrl),
    .out(Green_in)
);

wire [7:0] new_Gray;
BGR_to_Gray a6 (
    .B(Blue),
    .G(Green),
    .R(Red),
    .Value(Value),
    .op(op),
    .Gray(new_Gray)
);
mux4to1_8 a5 (
    .a(Gray),
    .b(new_Gray),
    .c(8'd0),
    .d(8'd0),
    .sel(gray_ctrl),
    .out(Gray_in)
);

always @(posedge clk)
begin
    if(enable_wr) begin

```

```

        mem_gray[Row*WIDTH + Col] <= Gray;
    end
    Gray <= Gray_in;
    Red <= Red_in;
    Blue <= Blue_in;
    Green <= Green_in;
    Col <= Col_in;
    Row <= Row_in;
    if (Row_done && Col_done ) begin
        $writememh(OUTFILE,mem_gray,0,size_b-1);
    end
end

assign Row_done = (Row == (HEIGHT - 1 )) ? 1 : 0;
assign Col_done = (Col == (WIDTH - 1 )) ? 1 : 0;
assign Red_o = Red;
assign Green_o = Green;
assign Gray_o = Gray ;
assign Blue_o = Blue;
assign Row_o = Row;
assign Col_o = Col;

endmodule

```

- Mảng 1 chiều lưu file txt thì có độ rộng là Width * Height * 3 vì có 3 mảng màu B G R.
 - Nhưng khi chuyển về Gray thì nó kích thước chỉ còn Width * Height
- ```

parameter size_a = 8386560 ; // 2048 * 1365 *3
parameter size_b = 2795520 ; //2048 * 1365
reg [7:0] Red,Green,Blue,Gray;
reg [7:0] mem [0: size_a-1];

reg [7:0] mem_gray [0: size_b - 1] ;

```
- Cơ bản code bài này cũng khá tương tự với bài kia nhưng thay vì ghi median thì code này ghi giá trị Gray của thanh ghi Gray vào mảng bufer mem\_gray thôi.

#### d) Module Top

```

`timescale 1ns / 1ps

module top #(
 parameter WIDTH = 2048,
 parameter HEIGHT = 1365,
 parameter INFILE = "in.txt",
 parameter OUTFILE = "out_2.txt"

```

```

)(
 input wire clk,
 input wire rst,
 input wire start,
 input wire op,
 input wire [7:0] Value,
 output wire [1:0] enable_wr,
 output wire [2:0] State,
 output wire [7:0] Red_o, Green_o, Blue_o, Gray_o,
 output wire [10:0] Col_o, Row_o
);

// Internal signals
wire [1:0] Col_ctrl, Row_ctrl, data_ctrl, gray_ctrl;
wire Col_done, Row_done;

// Instantiate Controller
controller u_controller (
 .clk(clk),
 .rst(rst),
 .start(start),
 .Col_done(Col_done),
 .Row_done(Row_done),
 .Col_ctrl(Col_ctrl),
 .Row_ctrl(Row_ctrl),
 .enable_wr(enable_wr),
 .data_ctrl(data_ctrl),
 .gray_ctrl(gray_ctrl),
 .State(State)
);

// Instantiate Datapath
datapath #(
 .WIDTH(WIDTH),
 .HEIGHT(HEIGHT),
 .INFILE(INFILE),
 .OUTFILE(OUTFILE)
) u_datapath (
 .clk(clk),
 .Col_ctrl(Col_ctrl),
 .Row_ctrl(Row_ctrl),
 .enable_wr(enable_wr),
 .data_ctrl(data_ctrl),
 .gray_ctrl(gray_ctrl),
 .Col_done(Col_done),
 .Row_done(Row_done),

```

```

 .Red_o(Red_o),
 .Green_o(Green_o),
 .Blue_o(Blue_o),
 .Gray_o(Gray_o),
 .Col_o(Col_o),
 .Row_o(Row_o),
 .Value(Value),
 .op(op)
);

endmodule

```

#### e) Module testbench

```

`timescale 1ns / 1ps

module tb_top();
 // Parameters
 parameter WIDTH = 2048;
 parameter HEIGHT = 1365;
 parameter INFILE = "in.txt";
 parameter OUTFILE = "out_2.txt";
 parameter CLOCK_PERIOD = 2; // 10ns = 100MHz

 // Signals
 reg clk;
 reg rst;
 reg start;
 reg [7:0] Value;
 reg op;
 wire [2:0] State;
 wire enable_wr;
 wire [7:0] Red_o, Green_o, Blue_o, Gray_o;
 wire [10:0] Row_o, Col_o;

 // Clock generation
 initial begin
 clk = 0;
 forever #(CLOCK_PERIOD/2) clk = ~clk;
 end

 // Instantiate Top module
 top #(
 .WIDTH(WIDTH),
 .HEIGHT(HEIGHT),
 .INFILE(INFILE),

```

```

 .OUTFILE(OUTFILE)
) dut (
 .clk(clk),
 .rst(rst),
 .start(start),
 .State(State),
 .Red_o(Red_o),
 .Value(Value),
 .op(op),
 .Green_o(Green_o),
 .Blue_o(Blue_o),
 .Gray_o(Gray_o),
 .Row_o(Row_o),
 .Col_o(Col_o),
 .enable_wr(enable_wr)
);

// Test stimulus
initial begin
 // Initialize
 rst = 0;
 start = 0;

 // Display header
 $display("=====");
 $display("BGR to Grayscale Conversion Testbench");
 $display("Image Size: %0d x %0d", WIDTH, HEIGHT);
 $display("Total Pixels: %0d", WIDTH * HEIGHT);
 $display("=====");

 // Reset
 #2;
 rst = 1;
 #2;
 rst = 0;
 #2;

 // Start processing
 $display("Starting conversion at time %0t", $time);
 start = 1;
 #(CLOCK_PERIOD);
 start = 0;
 Value = 8'd100;
 op = 0;
 // Wait for completion

```

```

wait(State == 3'd0 && dut.u_datapath.Row_done &&
dut.u_datapath.Col_done);
#100;

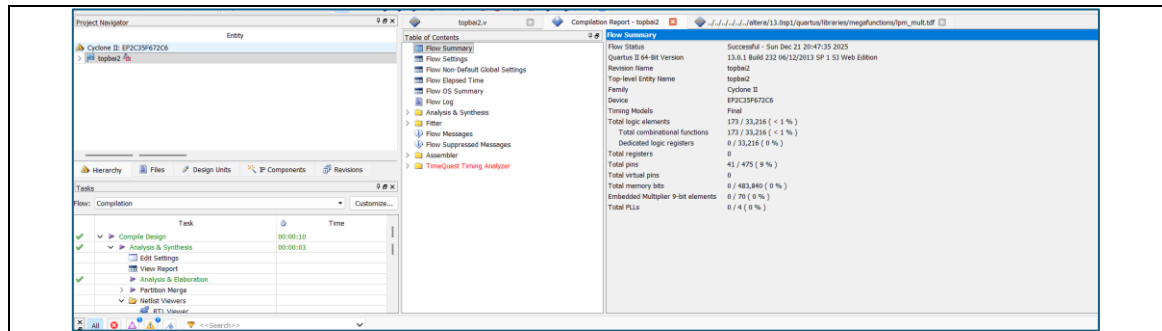
$display("Conversion completed at time %0t", $time);
$display("Output file: %s", OUTFILE);
$display("=====");

$finish;
end
endmodule

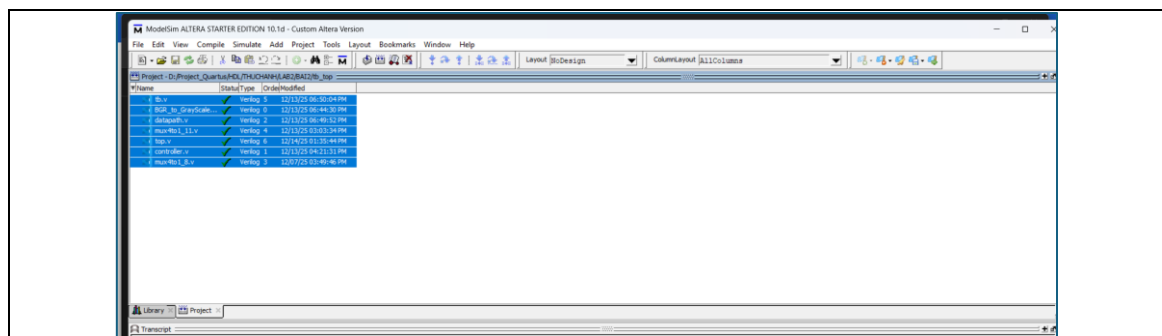
```

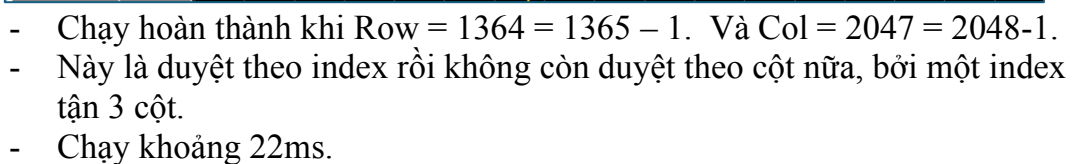
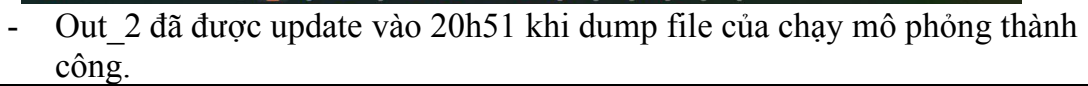
- Đây là testbench của việc tạo ra ảnh tối thứ 3.
- Tương tự như bài trước nên em sẽ chỉ chạy lại 1 waveform của nó vì nó tận 3 lần wf khác nhau.

#### f) Kết quả chạy synthesis trên quartus.

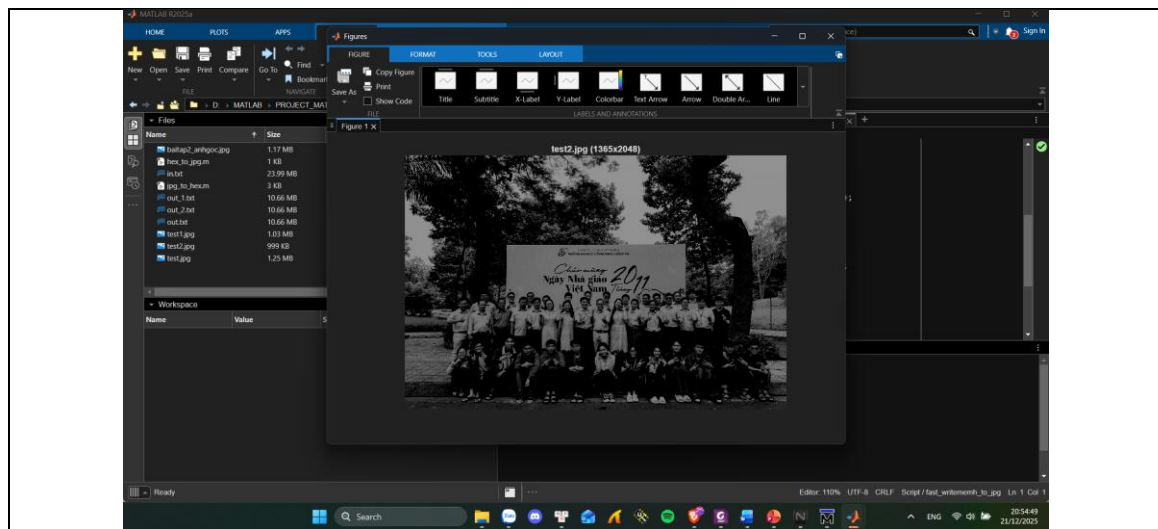


#### g) Kết quả mô phỏng waveform





h) Gen ảnh ra từ file 1 lần nữa.



## V. KẾT QUẢ VÀ NHẬN XÉT

### 1. Xử lý nhiễu muối tiêu

Ảnh xử lý sau nhiễu có thông số **SSIM** bằng : 95,81% và **PSNR** 33. 2088 dB.

### 2. Chuyển ảnh RGB sang ảnh grayscale

Ảnh sau xử lý đã là ảnh grayscale và có thể tùy chỉnh độ sáng theo 1 biến value và op.

## VI. TÀI LIỆU THAM KHẢO

[1] FPGA4student.com, “Image processing on FPGA using Verilog HDL,” FPGA4student.com, Nov. 2016. [Online]. Available: <https://www.fpga4student.com/2016/11/image-processing-on-fpga-verilog.html>.

[2] D. System Design, “FPGA Implementation Median Filter for De-Noising,” Digital System Design, Feb. 11, 2021. [Online]. Available: <https://digitalsystemdesign.in/fpga-implementation-median-filter-for-de-noising/>.

[3] MS\_IT, “[Xử lý ảnh] – Lọc trung vị (Median filter),” YouTube, 2-Mar-2019. [Online]. Available: [https://www.youtube.com/watch?v=jD\\_FxL5zsS0](https://www.youtube.com/watch?v=jD_FxL5zsS0).

[4] Thiết kế khối xử lý ảnh - Image Processing Verilog, YouTube, 11-Oct-2021. [Online]. Available: <https://www.youtube.com/watch?v=4WwUw7aAp3I>.